

Hörösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Békéscsaba, II. ker. Szent István-tér 18 szám
Telefon 60, este 6 órán túl és ünnepnap 409

Felelős szerkesztő
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Egyes szám ára 10 fillér
Postatakarékpénztári csekk számla: 34.141

Munkások és igazgatók

Nyolc napja állnak már a szövészek a Merkur-gyárban, nyolc napja annak, hogy a munkások abbahagyták a munkát, mert a gyár nem teljesítette munkabéremelés iránti kérelmüket. Leálltak a gépek, a munkások, férfiak és nők, családapa, családanyák, fiatalemberek és leányok, akiknek keresetük családok számára jelenti a mindennapi kenyeret, nem dolgoznak, nem keresnek.

A sztrájk nem egyszerű bérmozgalmat, a munkások számára sokkal többet jelent ennél, mert következménye az, hogy otthon, a családban veszedelmesen fogy a kenyér, a zsír, a szalonna, mindennemű élelmiszer, fogy, anélkül, hogy lenne miből pótolni. Életkérdés minden munkás, több munkáscsalád számára, hogy a szövészek a Merkur-gyárban mihamarább ismét meginduljanak, mert munkánélkül nincs kereset, nincs élet, szükösen élnek, sőt éheznek a családok, apró gyermekek kezébe nem jut elegendő kenyér.

Ilyen körülmények között értethető, hogy a munkásság, de a városi elsőfoku iparhatóság és az iparfelügyelőség is azon van, hogy a munkásság és gyárvezetőség közötti különbség kiegyenlítődjék, létrejövön a megegyezés, meginduljon a munka a Merkur-gyárban.

Tárgyalás tárgyalást követett, a tárgyaláson résztvett a munkásság, az iparhatóság, az iparfelügyelőség és megjelent a gyár békéscsabai cégvezetője is. Órákhoz szat folyt a tanácskozás, eredmény azonban nem született, nem is születhetett, mert a békéscsabai gyár vezetésével megbízott tisztviselő önhatalmúlag nem dönthet a béremelési kérelem ügyében, minden elhangzó javaslat után a telefonhoz kell rohannia, érintkezést kell keresnie a gyár felelős igazgatójával, aki Budapesten vagy Soroksáron tartózkodik s telefonon keresztül értesül a békéscsabai eseményekről. Az utasítás Soroksárról jön, az igazgató ott dönt, vagy az igazgatók ott döntenek, utasításuktól a gyár vezetője nem térhet el s ezért dőcög nehézkesen, kínosan a tárgyalás, azért kérik az annyira kívánt megegyezést.

Telnek az órák, a napok, a munkáscsaládoknál egyre fogy a kenyér és egyre nő a munkások és mindazok lelkiében, akik szívükön viselik a munkások sorsát, az ellétegettség.

Soroksár alig kétszáz kilométer Békéscsabától, a vonatok pár óra alatt közlekednek a két helység között, kétszer huszonnégy óra is el-

gendő lett volna ahhoz, hogy a Merkur-gyár felelős igazgatója leutazék Békéscsabára és itt személyesen tárgyaljon a munkásokkal, az iparhatóság és iparfelügyelőség közreműködésével és részvételével.

Ez azonban nem történt meg. A gyár felelős igazgatója nem jött le tárgyalni, talán más dolga van, talán nem tartotta feltétlenül szükségesnek, hogy lejöjjön, talán úgy gondolta, elegendő, ha döntését telefonon közli Békéscsabával.

A Merkur-gyár munkásainak sztrájk-ügye sürgős döntést kíván, mely döntés nem lehet más, mint az, hogy a gyár munkásai és a gyár tulajdonosai között megegyezés jöjjön létre s a városi elsőfoku iparhatóság most már kívánja, hogy a gyár felelős igazgatója jöjjön le Békéscsabára, mert csak így remélhető a megegyezés. A városi elsőfoku iparhatóság közölte is ezt a kívánását megfelelő helyen, ahol azt a választ kapta, hogy a gyár soroksári vezetősége nem látja célszerű-

nek, hogy a felelős igazgató személyesen tárgyaljon a munkásokkal, mindazonáltal közvetíti a munkások kívánását.

Azóla már bizonyosan el is hangzott az újabb telefonbeszélgetés Békéscsaba és Soroksár között s az elhangzott szavak mellé mi, a dolgozó magyar társadalom nevében és a Merkur-gyár munkásainak érdekében hozzátesszük, hogy az egész dolgozó társadalom nem is kívánja, hanem követeli, hogy jöjjön le az igazgató úr Békéscsabára.

Evek óta tapasztalható, hogy ha baj van a gyáraknál, ha a munkások sztrájkba lépnek, mert kevesellik a munkabért, egyik-másik békéscsabai gyárnál nincs felelős tényező, aki önhatalmúlag tárgyalhatna. A munkás itt verejtékezik, itt dolgozik a szövőgépeknél s egyéb osztályon, termeli az áru, melyből haszon származik a gyár részére, az igazgató urakat pedig még akkor sem látni itt, amikor nagy szükség lenne rájuk.

Maguk a városi hatóságok is többször kifakadtak már emiatt, mert ez a körülmény okozza, hogy

a tárgyalások olyan sokáig elhúzódnak s a megegyezés késése miatt gond szakad a munkáscsaládokra.

Az egész magyar társadalom nevében szólunk, amikor a munkásokkal együtt azt mondjuk, hogy mozduljanak ki ilyen esetekben az igazgató urak az igazgatósági szobákból, jöjjenek ide, nézzenek be munkásaik lakásába is, ismerjék meg azoknak az embereknek az életét, akiknek hulló verejtéke nekik hajtja a hasznát, mert ha sűrűbben jönnének munkásaik közé, akkor bizonyára nem helyezkednének olyan merev álláspontra, mint sokszor teszik.

A Merkur-gyár munkásainak sztrájkja nem csupán a gyár és a munkások ügye. Magyar emberek sorsa és élete függ attól, hogy a kívánt megegyezés mielőbb megtörténjék s ebben az ügyben a legelső kötelesség, ami a gyárra hárul az, hogy felelős igazgatója azonnal, haladéktalanul jelenjék meg Békéscsabán és személyesen tárgyaljon a munkásokkal. Sz.

Nagy akadályok állnak az angol-francia-szovjet vezérkarok megegyezésének útjában

A Jour tudósítása szerint az angol francia és szovjet vezérkarok tárgyalásai igen vontatottan

haladnak. A lap cáfolja azt a hírt, hogy a tárgyalások befejezéséhez közelednek s azt írja, hogy a meg

egyezés útjában nagy akadályok állnak. A megbeszélések még hosszú ideig eltartanak.

Egyre jobban kiéleződik a helyzet

A demokrata államok sajtója nagy erővel folytatja a rágalomhadjáratot és uszítást Németország ellen

Átvette hivatalát Csáky István külügyminiszter

Róma, augusztus 21.
Az olasz lapok felháborodva foglalkoznak az angol és francia sajtó magatartásával. Megírják, hogy a demokrata államok sajtója tulontul nagy zajt csapott Csáky külügyminiszter németországi és

olaszországi útjával kapcsolatban. London és Páris lapjai Csáky külügyminiszter „Középeurópa titokzatos” emberének nevezték el. Az angol és különösen a francia lapok éppen úgy írják Mussolini és Csáky tanácskozásairól, mintha

jelen lettek volna a megbeszélésen. Egyes francia és angol lapok odáig mennek, hogy sértegetik Magyarországot, védtelen, kis államnak nevezik, mely arra kényszerül, hogy katonai szövetséget kössön Olaszországgal és Német-

országgal. Az olasz sajtó szerint az angol és francia sajtó maga tartásának magyarázata az a düh, melyet a fölötti elkészesedés szült, hogy a garancia rendszerét Páris és London nem tudta Magyarországra is kiterjeszteni.

Berlin, augusztus 21.

A német sajtó is a legnagyobb felháborodással ír a francia és angol lapok eljárásáról. Most legújabbán az egyik francia lap azt a hazugságot röpíti világgá, hogy Németország erőszakot tervez Magyarországon, mint ugródeszkán keresztül akarja elérni Románia kincseit. A német lapok megjegyzik, hogy a francia sajtó ezzel a magatartásával felkorbácsolja a népek szenvedélyét és gyűlöletet akar szítani a Németországgal barátságos népek között Németország iránt. Tapasztalható tény, — írják a német lapok — hogy a hazugságot gyártó és uszító körök nem törődnek azazal, hogy a népek mint veszleik át a jelenlegi válságos politikai helyzetet.

Páris, augusztus 21.

A francia sajtó igen súlyosnak ítéli a helyzetet. Párisban valószínűnek tartják, hogy az angol és francia kormány közös nyilatkozatból ad ki a danzigi kérdésben.

Budapest, aug. 21.

Csáky István gróf külügyminiszter hétfőn átvette hivatalát a külügyminisztériumban.

Rendezik a kubikosok tulajacsony munkabérért

Budapest, augusztus 21. Az iparügyi minisztérium a Nemzeti Munkaközpont közbenjárására a kubikos munkások tulságosan alacsonyban megállapított munkabérének új rendezését rendelte el. Ez az intézkedés az érdekelt munkásság körében nagy meglepetést váltott ki.

Támogatásban részesítik az olajmagvak termelését

A földmivelésügyi kormány az olajmagvak termelését a legmesszebbmenően kívánja elősegíteni és az olajmagtermelés részére olyan támogatást biztosított, hogy az eddigi körülbelül negyvenezer kataszteri holdat kitevő olajmagvetés területét ennek kétszeresére lehessen felemelni. A földmivelésügyi miniszter az akció keresztülvitelével a Futurát bizta meg. Ennek megfelelően az előre kötött termelési szerződések alapján a Futura olyan áron veszi át a gazgától a termelt olajmagvakat, hogy ezek mellett az árak mellett a gazda minden számítását megtalálja. A földmivelésügyi miniszter az akció keretében a repce, az olajlen, a szója és a ricinusmag termelését kívánja támogatni.

XII. Pius pápa békés megegyezésre akarja rávenni Lengyelországot?

Páris, aug. 21.

A francia fővárosban úgy értesülnek, hogy XII. Pius pápa egy magasrangú főpapot küldött Varsóba. A pápa követének az a meg-

biztatása, hogy a békés megegyezésre vegye rá Lengyelországot.

A Párisból származó hírt más oldalról nem erősítették meg.

Mussolini látogatást tesz Albániában

Ciano gróf olasz külügyminiszter, aki Albániába utazott, az üdvözlésekre kijelentette, hogy a közeljövőben maga Mussolini is ellátogat Albániába.

Kinyomozták a halálra gázolt fiú személyazonosságát

Megirtuk annakidején, hogy a szegedi vonat Gerendás és Fűrjes között halálra gázolt egy 14 éves fiút, akinek személyazonosságát akkor nem sikerült megállapítani.

A csendőrség alapos és körültekintő nyomozása most eredményre vezetett. Megállapították, hogy a

halálra gázolt fiú Farkas János 14 éves béresgyerekekkel azonos, aki Békéscsabán a Beresényi-utca 41 sz. állást lakott és legutóbb Such András 463 sz. tanyáján szolgált. A halálra gázolt kislányról készült fényképről szülei minden kétséget kizáróan felismerték gyermeküket.

Az Interparlamentáris Unió a surlódások békés elintézésére szólítja fel az államokat

Osló, augusztus 21.

Az Interparlamentáris Unió oslói kongresszusa határozati javaslatot fogadott el, amelyben felszólítanak valamennyi államot a surlódások békés elsimitására. A határozatot

távíratí uton közlik az Interparlamentáris Unióhoz csatlakozott valamennyi kormánnyal, továbbá Németországgal és Szovjetországgal.

Tilos minden katonai hír közlése Belgiumban

A belga kormány rendeletet adott ki, melyben megtiltotta, hogy a sajtó hírt adjon a honvédelemről szóló rendelkezésről és általában katonai kérdésekről. Így tilos

a helyőrségek számerejét, összetételét és a parancsnokságok székhelyét említeni vagy új erődök építéséről és régiak lebontásáról bármit is írni.

Távvezetékét építenek a lipsei olaj elszállítására

Két évvel ezelőtt nagyszabású terv foglalkoztatta a Lispen és környékén olajkutatást végző Eurogasco vállalatot. Az érdekltség olajtávvezeték kiépítésére készült. Most újra felmerült a terv: a vállalat elhatározta, hogy a zalai olajmedencéből megépíti a távvezetékét a finomítótelepekre.

Lispéről eddig csak az újnép-pusztai vasútállomásig épült meg a

23 kilométeres földalatti vezeték és nagyszabásúan bevált. Csökkentette az olajszállítás költségeit. A helyzet azonban az, hogy mindig nagy összegbe kerül a Lispen és környékén kitermelt zalai olaj elszállítása a csepeli, illetve az almásfüzítői finomítóba. Egy-egy vagon zalai olajnak a szállítása 8—10 ezer pengőre rug aszerint, hogy 10, vagy 15 tonna vagonokban történik-e az olaj

továbitása. Most mindennap két különvonat indul az olajnyerő telepről: az egyik Csepelre, a másik Almásfüzítőre.

Az eddig megépített távvezeték sikere ösztönzi most a vállalatot, hogy közel 300 kilométeres olajtávvezeték építsen a finomítóig.

A tervek már készek és a munka elvégzésére tízmillió pengőt irányoztak elő.

Ez az óriási befektetés azonban szakemberok számításai szerint még a jelenlegi olajtermelés mellett is néhány esztendő alatt megtérül s akkor úgyszólván teljesen ingyen szállíthatja az érdekltség az olajat rendeltetési helyére.

A távvezeték irányát is kijelölték már. Folytatása lesz a már üzembe helyezett távvezetéknek és a Ballaton mentén halad majd végig. A Ballaton felső részénél elágazik: Az egyik ág a csepeli finomítóhoz, a másik pedig a Komárommegyei Almásfüzítő pusztára vezet. Almásfüzítőről és Csepelről a Dunán szállítják tovább a finomított olajat.

A távvezetékhez szükséges óriási mennyiségű vascsövet már meg is rendeltek. Amint a gyár megkezdji a szállítást, nyomban sokszáz ember munkába állításával elkezdik a csöfektetést.

Kitűnően sikerült a MOVE sétahangversenve

Szombaton este tartotta a Békéscsabai MOVE Társadalmi és Sportegyesület második sétahangversenyét Széchenyi-ligeti székházában. A sétahangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, ami érthető is, mert a MOVE hangversenyeivel és kultúrtevével az évek során egyre népszerűbbé vált városunkban s egyre szaporodnak azok a táborok, akik szíves-lellekkel a MOVE mellett állanak s támogatják jelentős és nagyfontosságú munkájában.

A kedvezőtlen időjárás miatt a pavilonban tartották meg a sétahangversenyt, melynek első számaként a nagyszerű MOVE zenekar Paukert Hugó mesteri vezényletével előadta Strauss János csodálatosan szép »Kék Duna keringőjét, majd egy eredeti lengyel táncot intonált a zenekar. A közönség lelkesen és hosszan tapsolt a nagyszerű és egyre fejlődő zenekarnak s a lengyel táncot megújraztatta.

Ezután Zsilák Ilona énekelt el több magyar nótát Puresi László cigányzenekarának kíséretével. Zsilák Ilonát nem kell bemutatnunk a közönségnek. Több kultúreszen és hangversenyen szerepelt már, a sétahangverseny közönsége melegen és szeretettel üdvözölte, amikor az előadó emelvényre lépett. Zsilák Ilona szébbnél-szebb magyar dalokat adott elő, szépségessé hangja kelemesen szárnyalt, előadói képessége, arcajátéka külön élményt jelentett ezuttal is, minden dal a szívéből fakadt.

A közönség tombolva ünnepelte Zsilák Ilonát s ráadásként követelt tőle.

Szünetben Tokaji Oszkár mutatott be színes utiképeket németországi utazásából nagy sikerrel. A műsor további részében ismét a MOVE zenekar játékában gyönyörködött a közönség. Schubert és Poldini műveiből adott elő ezalkalommal a nagyszerű zenekar. A műsor után tánc következett, mely a legjobb hangulatban éjfélután 2 óráig tartott.

Csaba Mozgó

Tel. 91. Nyitott tető

22-én és 23-án, kedden-szerdán

Asszony-szeszély

MARGARET SULLAVAN

Zeneszerzők!

Elhelyezzük táncszámait,
magyarnótáit stb.
filmen!

Saját érdekében közölje címét „Biztos siker” jellegre Blockner J. hirdetőirodájánál, Budapest, IV., Városház utca 10.

Augusztus 21.

1914. A magyar lovaskatona legendaris hírére öregbítette e napon báró Majthényi István volt marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezredbeli százados százada. Báró Majthényi százados azt a parancsot kapta, hogy a Bug-menti Kamionka-Sztrumilova-nál erőszakos felderítést hajtsa végre. A felderítés folyamán a század az orosz tüzéség oldalába került. Majthényi rohamra vezette századát és a lövedékfedezetet legázolva, a lövegeket kezelő legénységre támadt. Ezeket a huszárokat részben levágták, részben harcképtelenné tették. Báró Majthényi százados az egyik ágyut maga tette hasznavehetetlenné. Ezzel a kiválóan merész támadással az elrendelt erőszakos felderítés teljes sikerrel járván, századával visszatért csapatához. A vitéz huszárszázadost a 3. osztályú Vaskorona-renddel tüntették ki.

1914. Parancsnoka iránt érzett ragaszkodása szép tanujelét adta e napon Mátéfi Zsigmond volt marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezredbeli huszár, aki a Bug-menti Kamionka-Sztrumilovanál vívott harcokban önfeledő magatartásával és rettenhetetlen személyes bátorságával kétszer mentette meg az ellenségtől szorongatott parancsnoka életét s közben maga is két súlyos sebet kapott. Mátéfi huszár ugyanis látva parancsnoka veszélyes helyzetét, hozzáugratott és súlyos kardvágásokat osztva, a parancsnokát elfogni akaró oroszokat részben levágta, részben megugrasztotta. Mátéfi ezért a fegyvertényéért az arany vitézségi érmet kapta.

Hárommillió gázálcot gyárt Belgium

Brüsszel, augusztus 21. A belga kormány felszólította a gázálc-készítéssel foglalkozó üzemeket, hogy termelésüket fokozzák. Összesen hárommillió gázálcot akarnak Belgiumban előállítani, hogy a légvédelem eredményes legyen. Eddig naponta csak ötezer gázálcot készítenek Belgiumban. Ugyanakkor rendeletileg leszállították a gázálc árát is, hogy a lakosságnak megkönnyítsék ennek a fontos védelmi eszköznek a beszerzését.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelelése aug. 21-én délelőtt:
Hőminimum +15.0 °C A föld felszínén +14.8
Hőmaximum +25.8 °C Légnyomás 758.1 mm
Csapadék 2.9 mm

Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt északi, északkeleti szél, többnyire derült idő, a hőmérséklet emelkedik.

Hirdessen a Körösvidék-ben!

Nem álltak még munkába a Merkur-gyár munkásai

A munkások közvetlenül akarnak tárgyalni a gyár tulajdonosával

Már több mint egy hete annak, hogy a Merkur-gyár munkásai abbahagyták a munkát, mert a gyár nem volt hajlandó fellemelni a munkások bérét, arra való hivatkozással, hogy úgy is megfizeti a törvényesen előírt legkisebb munkabérek.

Mint annakidején beszámoltunk róla, dr. Korniss Géza kultúrtaácsnok kezdeményezésére tárgyalás indult a munkások és a gyár békéscsabai megbízott, cégvezetője között, azonban ezek a tárgyalások nem vezettek eredményre. A gyár ugyan némi béremelést kiállításba helyezett, a munkások szerint azonban ez az emelés a szöveknél általánosságban mindössze 2 százalékos lett volna. A gyár kijelentette, hogy ezt a béremelést is csak akkor adja meg, ha a munkások hét-

főn, augusztus 21-én munkába lépnek. A munkások a beígért béremelést igen kismértékűnek tartották s nem is álltak munkába.

A munkások képviselői hétfőn délközött ismétellen felkeresték dr. Korniss Gézát s kérték, hogy ha lehetséges járjon el ügyükben, érdekében.

A munkások előadták, hogy szeretnének közvetlenül a gyár felelős igazgatójával, tulajdonosával tárgyalni. Dr. Korniss Géza nyomban meg is tette a szükséges intézkedéseket, hogy a munkásság kívánsága teljesülhessen s közölte Veres Imrével, a gyár békéscsabai cégvezetőjével, hogy az iparhatóság is szívesen helyezze arra, hogy a munkások közvetlenül a gyár felelős igazgatójával tárgyaljanak.

Gyopárosi kirándulás a kismegyeri evangélikus templom javára

Mint ismeretes, mozgalom indult meg annak érdekében, hogy Kismegyeren ág. h. ev. templom épüljön fel a közeljövőben. Az Alföldi Első Gazdasági Vasut azzal igyekszik hozzájárulni a templomépítés előmozdításához, hogy egy gyopárosi különvonat vasuti jegyeinek jövedelmét felajánlotta a nemes célra. A kirándulás folyó hó 24-én, csütörtökön lesz, amikor is a kü-

lönmotor reggel fél 8 órakor indul a Kossuth téri AEGV-állomásról. Az ág. h. ev. egyház kéri a hivatkozott különvonat kiránduláson minél nagyobb számmal vegyenek részt. Utiköltség oda vissza 1.50 P. Jelentkezés és a jegyek átvétele az egyházi irodában, Luther-utca 1. szám alatt, legkésőbb szerdán délig.

Növényhús, éterhullámhangszer és egyéb találmányok az Őszi Vásáron

Budapestről jelentik: Az augusztus 31-én kezdődő budapesti Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár találmányi csoportja frappáns meglepetéseket tartogat látogatói részére. Bemutatja azokat a kiváló magyar találmányokat, amelyek világsikerre tarthatnak igényt. Reflektor, mely mellett nappal vetíthető a film. Kézitáskában szállítható Röntgen-készülék. Tökéletes szavazó gép. Bilinesautomata. Vulkánizáló automata. Újrendszertű távolbálátó készülék. Éterhullám hang-

szer. Növényhús — és sok-sok, a napi életet is kényelmessé tevő, világhírré számító egyéb találmány. De a többi csoportok meglepetései is ámulatba ejtik a nézőket és rengeteg gyakorlati tanulságot nyújtanak.

Augusztus 25-től, péntektől már féláron lehet utazni Budapestre. Utazási igazolványokat máris országsszerte minden menetjegyirodában árúsítanak. A Vásár augusztus 31-én kezdődik és szeptember 11-én zárul.

Fokozatosan építik ki a staggione-körzeteket

Békéscsabát még nem osztották be

Hóman Bálint vállás- és közoktatásügyi miniszterrel a vidéki színház-át szervezése érdekében értekezlet volt.

Az értekezleten behatóan megvitatották a vidéki színház összes problémáit s ennek eredményeként a kultuszminiszter véglegesen állást foglalt az ugynevezett staggione-rendszer bevezetése mellett, egyszersmind megjelölt összeget bocsátott rendelkezésre az új rendszer megszervezésére és a staggione-társulatok működésének biztosítására.

A tervezet szerint a városok a következő csoportosításokban vesznek részt a staggione-körzetekben:

Az A-körzetbe Pécs, Kassa, Debrecen téli állomások mellett Pest-

szenterzsébet, Újpest, Kispeszt, Hódmezővásárhely tartoznak, a B-körzetben pedig Miskolc, Székelyváros, Győr, Sopron, Kecskemét, Szombathely, Érsekújvár, Nyíregyháza, Losonc, Ungvár, Szotnok, Eger, Cegléd, Nagykanizsa, Mohács városok foglalták helyüket. Amennyiben Szeged és Debrecen városok saját hatáskörükben az önálló színház felállítására mellett döntenének, úgy a városokat megfelelően átcsoportosítják.

A további staggione-körzetek kiépítése fokozatosan meg fog történni a most kezdődő színházi évad tapasztalatai alapján. A staggione-rendszerben a városok az eddig megszokott teljes színházi évadot élvezik, csupán egy társulat helyett

négy társulat váltja fel egymást különböző műsorral s így négy társulat mutatja be azt az évi 70 darabot, amelyeket a régi rendszerben egy társulat adott elő. Mindebből nyilván következik, hogy a társulatok egy év alatt az eddigi 60-70 darab helyett mintegy húsz darabot tanulnak be s ezeket a darabokat az eddiginél jóval alaposabb próbák után sokkal gondosabb kiállításban vihetik a közönség elé.

Mint értesülünk, Békéscsabát valószínűleg azért nem osztották be, mert Békéscsabának szerződése van Károlyi Jánossal s ha ezt a minisztérium jóváhagyja, úgy városunkban ez évben ismét Károlyi János szintársulata játszik.

Kitört egy japán tűzhányó

Tokió, augusztus 21. Torisima szigetén, Tokiótól 500 kilométerre délre kitört egy tűzhányó. A kitörés súlyos károkat okozott.

Bejelentett fertőző megbetegedések, 1939. augusztus 10-től augusztus 16-ig

Tífusz: Békéscsaba 1, Gyula 1, Békés 1, Ujkigyós 1, Orosháza 1, Tótkomlós 1.

Vérhas: Békéscsaba 1, Gyula 1, Békés 2, Kétegyháza 1, Csorvás 1, Orosháza 1, Szarvas 1, Vésztő 1.

Roncsoló toroklob: Gyula 1, Tótkomlós 2, Békésszentandrás 1, Vésztő 1.

Vörheny: Békéscsaba 1, Gyula 5, Gyoma 1, Körösladány 4.

Kanyaró: Gyula 1, Orosháza 1. Hörghurut: Békéscsaba 5, Gyula 2.

Gyermekágyi láz: Nagyszénás 1, Pusztaföldvár 1.

Nyílt tüdő gümőkór: Békés 1, Mezőberény 1, Békésszentandrás 2, Kondoros 1, Szeghalom 1.

Malária: Békés 1, Doboz 3, Orosháza 2, Szeghalom 2.

Trachoma: Békéscsaba 1, Köröstarcsa 1.

Színház

Hétfőn este közkívánatra másodszor adja elő a Kamaraszínház Bókay János vigjátékát a Rossz asszonyt.

A sláger darabokra való tekintettel, hogy mindenki megnézhesse Budapest nagy újdonságát, az igazgatóság ketten egy jeggyel előadást tart. Tehát egy jegyet fizet és ketten nézhetik végig ezt a nagyszerű vigjátékot. Egyben az igazgatóság felkéri a t. bérloket, hogy szelvényeket sziveskedjék beváltani, tekintettel arra, hogy ezen a héten befejezi vendévigjátékát. Amint hirtlik, szerdán este lesz az utolsó előadás.

Heti műsor:

Hétfőn: A rossz asszony.
Kedden: Vigyázat, női szakasz.
Szerdán: Villám-fénynél.

»APOLLO«

Filmszínház. Telefon 239.
JÉGGEL HŰTÖTT NÉZŐTÉR!

Hétfő, kedd

Sátán kutyája

Előadások kezdete hétköznap 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor
Naponta az első előadás zóna.

Mielőtt szabadságra megy, biztosítsa lakását beförési kár ellen!

HIREK

— **Uj vezetőt kapott a békéscsabai vegykísérleti állomás.** Mint ismeretes, a m. kir. földművelésügyi miniszter Remenár Géza kísérletügyi igazgatót, a békéscsabai m. kir. vegykísérleti állomás vezetőjét Kassára helyezte át. Most a miniszter a békéscsabai m. kir. vegykísérleti állomás vezetésével Horváth István m. kir. fővegyszerbirtokosra bízta meg.

— **A Békéscsabai Baross csoport választmánya** augusztus hó 25-én, pénteken este egy negyed 7 órai kezdettel az Iparoszákház kistermében ülést tart, melyre az elnökség ezúton is meghívja a választmány tagjait.

— **Ellenforradalmi összeesküvés Szovjetországban.** A Romániával határos moldovai autonóm szovjetkörtársaságban, mint hivatalosan jelentik, ellenforradalmi összeesküvést fedeztek fel. Az összeesküvők az ottani birtokosok köréből kerültek ki, akik már több ízben szerveztek ellenforradalmi mozgalmat a szovjet ellen. Az összeesküvőket kémkedéssel és szabotázzsal vádolják, a GPU szerint szövetkezésük arra irányult, hogy háború esetén az ellenségnek nyújtsanak segítséget. A hivatalos jelentés közli még, hogy az összeesküvőket a rendkívüli haditörvényszék golyó általi halálra ítélte és az ítéletet már végre is hajtották.

— **Az őszi lakberendezési vásárra félárú utazási igazolványok kaphatók a Körösvidéken.**

* Székrekedésekben szenvedő bányászok, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz csakhamar megelékné az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabadabb teszi s a gondolkodó- és munkaképessége emeli. Kérdezze meg orvosát.

— **Ollót felejtettek a páciens hasában.** Egy macedón parasztnő, akinek hat évvel ezelőtt megoperáltak, hosszú idő óta heves hasfájástól szenvedett, a fájdalomról panaszkodott a nélkül, hogy az orvosok, akikhez fordult, a panasz okát megtalálták volna. A parasztnő szorongatást végül is a klinikán röntgenvizsgálatnak vetették alá. Kiderült, hogy a műtét alkalmával egy 15 centiméter hosszú ollót felejtettek a hasában. Az ollót most újabb sebész beavatkozással kell eltávolítani.

— **A magyar filmek jóvedelmességét** nagyban emelte az új rendelet, amely filmként hat cenzura jegyet juttat minden film után. Miután a cenzurajegy árfolyama 2000 pengőre emelkedett, ez az állami juttatás nem jelentéktelen.

— **Ezen a héten a Medveg és dr Südy győztesek tart éjjeli szolgálatot.**

— **Felhívás az Ipartestület tagjaihoz.** Felhívja az Ipartestület mindazon tagjait, akik tagdíjigazolásukra szóló felhívásnak mindeztideig elég nem tettek, hogy ezen közeledő napokban, saját érdekében legkésőbb augusztus 25-ig annál inkább is tegyenek eleget, mert ellen esetben a tagdíjhátralékként mutatózó összeget az Ipartestület végrehajtásra fogja kiadni. Az Ipartestület Elnöksége.

* **Gyógykezelés idején,** különösen ha a rosszullétet még szorulás, derékfájás és keresztcsonti fájdalmak is fokozzák, az enyhe és igen kellemes hatású, tisztán természetes »Ferenc József« keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő anyageserét biztosít. Kérdezze meg orvosát!

— **A Budapesten nemrég lezajlott Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus** mezőgazdasági eredményeit foglalja össze a Mezőgazdasági Közlönyben dr Halács Ágoston. Különösen kiemeli a magyar szempontból nagy jelentőséggel bíró vitaminkérdés beható tárgyalását, amelynek során megállapított nyert, hogy Magyarország sajátos klimatikus viszonyai Európa legjobb vitamintermelő országává teszik. Dr Szeibert János tanulmányában a munkaidőszabályozás kérdésével foglalkozik a mezőgazdaságban. Rámutat a mezőgazdasági munka sajátosságaira, amelyek sok tekintetben megnehezítik a merev munkaidőszabályozást, de rámutat arra is, hogy a sajátosságok kellő figyelembevételével meg van a lehetőség a munkaidőszabályozásra. A további cikkeket a buza világproblémájával, Magyarország állatállományának alakulásával és más magyar és külföldi gazdasági kérdésekkel foglalkoznak. Könyvismertetés és változatos világgazdasági Krónika rovatral zárul az Országos Mezőgazdasági Kamara hivatalos lapjának, a Mezőgazdasági Közlönynek legutolsó száma, melyből mutatószámot készítenek a szerkesztőség (Budapest, V., Szabadság tér 10. sz.).

— **Szerencsésül járt egy kirándulóbárka a biarrítzi szigeteken.** Szörnyű szerencsétlenség történt Biarritzban egy hajókirándulás alkalmával. Az augusztus 15-iki ünnepségre rengeteg kiránduló érkezett Biarritzba, úgyhogy a kirándulók tömege napokon keresztül jóval felülmúlta az átlagot. Az egyik kiránduló motoresónak 23 felmötlet és három gyermeket vitt fel, hogy a kedvelt kirándulást, a »Szikla« körüli utat megtegye. Amikor a motoresónak kifutott a tengerre, hirtelen erős hullámzás támadt s a hullámok olyan erősek voltak, hogy a kormányos nem vette észre az egyik sziklaszirtelet és nekivezette a csónakot. A bárka darabokra tört és elsüllyedt. A szerencsétlenség színhelyén azonnal megjelentek a mentőcsónokok, azonban három utast nem sikerült kimenteni.

— **Rémület egy tengeraltjáró kisértelmé miatt.** Portland és Weymouth hadikikötőiben nagy izgalom uralkodott, mert azt hitték, hogy újból elsüllyedt egy tengeraltjáró. A két hadikikötőben az ott horgonyzó hadihajók szabadsággal leghétségét sürögősen visszarendelték a mozgófényképszínházakban is figyelmeltették a közönséget, hogy a hadihajók matrózainak azonnal vissza kell térniük a hajókra. Az admirális közlése szerint a rendkívüli intézkedésre azért volt szükség, mert egy almerült tengeraltjáró naszád a kijelölt időpontban nem jött fel ismét a víz felszínére. Közben azonban a szóbanforgó buvárhajó, késéssel ugyan, de feljutott a víz felszínére.

— **Film készítenek a Sok hű-bó Emmiért c. darabról.** Évek óta kísérel a tragikusan elhunyt Asztázy Károly nagyszerű regényének, a Sok hű-bó Emmiért megfilmesítése. Eddig mindig azon hiúsult meg, hogy nem állnak a főszereplő a címszerep elfajlására. A könyvet már meg is vette a Standard filmvállalat, de eláll annak elkészítésétől. Jelenleg a Harmónia filmvállalat foglalkozik a gondolattal, hogy Turay Idával a főszerepben filmre viszi a regényt.

— **8 millió 650 ezer lakosa van Londonnak.** Most hozták nyilvánosságra az 1937. évi népességi statisztikát, amelyből kitűnik, hogy London még mindig a világ legnagyobb városa. Nagy-London lakosainak száma eszerint 1937-ben 8 millió 650 ezer volt, míg Newyork lakossága alig haladta túl a hétmilliót. Mint érdekességet említi meg a statisztika, hogy London területén még 36 tehenistálló van 150 tehénnel és 121 londoni lakos mezőgazdasággal foglalkozik. A fiaker sem pusztult ki teljesen a legnagyobb világvárosból. Még ma is 13 ilyen ősi közlekedési eszköz kocog a londoni utcákon.

— **Félárú vasúti jegyváltásra jogosító igazolvány** a budapesti őszi lakberendezési vásárra kapható az ipartestületi irodában.

— **Találtak Békéscsabán** pénztárcát, kerékpárfújtatót és kötelet. Igazolt tulajdonosai a rendőrkapitányságon átvehetik.

Rádió

A rádió keddi műsora:

6.45: Torna. 7: Hírek. Hanglemezek. Utána éterad. 10: Hírek. 10.20 és 10.45: Felolvasások. 12: Déli harangszó. Hírnasz. 12.10: Pusztai Sándor énekei. 1.30: Hanglemezek. 4.15: Reményi Józsefné meséi. 5.10: Tánclemezek. 5.40: A soproni gyalogezred a kraszniki csatában. Előadás. 6.05: Katonazene. 7.25: A rádió szallózenekara. 7.50: »A bor«. Színmű három felvonásban. 10.00: Tánczene. 11.00: Balázs Kálmán és cigányzenekara muzsikál. — Budapest II. 5.45: Felolvasás. 6.50: Katonazene. 7.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főtörője. 8.20: Lovászi Ferenc és cigányzenekara muzsikál. 9.15: Hanglemezek.

SPORT

A CSAK győzött a Törekvés döntőjében

Nagyszámú közönség volt jelen vasárnap délután a CSAK Réthy-utcai sporttelepén, ahol két érdekes mérkőzés került sorra. Két NB csapat vendégszerepelt ezalkalommal Békéscsabán, a nagy hírű Szeged FC és a Budapesti Törekvés. Az első mérkőzés során a Szeged FC került össze a Békéscsabai Törekvéssel. Mindenki azt hitte, hogy a szegedi proficsapat legázolja a lila-fehér együttest. Már a mérkőzés elején látszott, hogy a lila-fehér gárda nagyon ambicionálja a játékot és a jó eredményt. A mérkőzés elején a Törekvés szebbnél szebb támadásokat vezetett Tóth kapuja ellen s kizárólag csak nagy-

szerű kapusának köszönheti a szegedi csapat, hogy ekkor nem kapott egy két gólt. Később a szegedi csapat rákapaszkodott két gólt lőtt a Törekvés hálójába, de a csabai csapat egy remek akció után Gálik góljával javított helyzetén. Szünet után váratlanul a Törekvés maradt frontban s Szák bombagóljával kiegyenlített. Ezután nagy küzdelem alakult ki, a Szeged FC nagyon befeküdt a játékba s hamarosan meg is szerezte a vezetést, de a Törekvés óriási lelkesedéssel hamar kiegyenlítette a szegediek előnyét. A hátralévő időben is nagy küzdelem volt, de már egyik csapat sem tudta kiharcolni a győzelmet. A meccs után a közönség lelkesen meglapsoolta a nagyszerűen küzdő és szép eredményt elért csabai csapatot.

Nagy érdeklődés mellett került ezután sor a Budapesti Törekvés — CSAK mérkőzésre. Mindenki nagy küzdelemre és nagy iramot várt, de helyett meglehetősen álmos mérkőzést vívott a két csapat. A CSAK jobb volt tartózkodó ellenfelénél s ha Fászkerti nem ügyetlenkedik el nagyszerű helyezeteit, úgy már az első félidőben gólokkal vezetett volna a csabai együttes. Ebben a félidőben egyedül Simon nagyszerű játéka örvendeztette meg a közönséget. Izgalomban a második félidő sem bővelkedett. A sorozatos CSAK támadásoknak meg lett az eredményük, Fászkerti majd a remek Simon remekül kidolgozott góljával 2:0 arányú előnyre tett szert a CSAK s a Törekvés az utolsó percben lőtt góljával szépített az eredményen.

A két csabai csapat vezetőségét köszönet illeti a jó csapatok vendégjátékáért.

Tőzsde

Valuta: Dollár 340 75 — 344 75, angol font 16 00 — 16 20, cseh korona 7 50 — 11 80, dinár 6 57 — 1 90, francia frank 9 00 — 9 20, leu 2 60 — 3 45, hollandi forint 182 90 — 184 90, svájci frank 77 00 — 77 90, leva 3 00 — 3 60.
Gabonárok: 77 kg búza 19 40 — 19 65, 50 kg búza 19 90 — 20 15, tengeri 18 85 — 18 95, rozs 13 80 — 13 95, takarmánykorpá 13 40 — 13 60, sórárpa 18 80 — 19 25, árpa 16 80 — 17 25, zab 18 25 — 18 50 pengő.

Ferencvárosi sertésvásár: Arak: fiatal könnyű 86 — 94, közep 104 — 107, nehéz 107 — 109.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetéseket délután 2 óráig vessz fel a Kiadóhivatal!

Jókarbanlevő mély és szép gyermek-kocsit keresek. Békési ut 40 szám

Békéscsabai pénztárcát azonnali belépésre keres négy éves gyakorlattal rendelkező, a gép- és gyorsírásban tökéletesen jártas keresztnyí tisztségű. Ajánlatok a lap szerkesztőségébe kéretnék. 5191

Fajkörték és őszibarack állandóan kapható VI., Urszinyi Dezsőné utca 10 alatt.

Teljesen modern, alighasznált súlyszétos fa-állványos Singer varrógép eladó. Megtekinthető Farkas János kárpitosnál, Reisz Miksa-u.

Eladó egy használt, jóhangú hosszú zongora, mosztekón és mosáshoz való felszerelések. Árpád sor 46.

Jókarban lévő használt pianót keresek megvételre Ajánlatokat Gerey Villamosmű címre kérek. Ugyanott hosszú zongora eladó.

Diáklányok teljes ellátását vállalom. VI., Szilágyi Dezső-utca 17.